

NOTA van zienswijzen ontwerpbesluit “onttrekking NABO Meuserstraat”

A. Reacties en zienswijzen

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 21 juli 2022 in het gemeenteblad (nr. 328708, 2022), in het Stadsjournaal en op de gemeentelijke website bekend gemaakt dat de gemeenteraad van Kerkrade voornemens is om de onbewaakte spoorwegovergang Meuserstraat-Wormvoetpad te Kerkrade, gelegen tussen huisnummers 126 en 128 aan de Meuserstraat te onttrekken aan het openbaar verkeer, in dit geval voor voetgangers en voertuigen voor beheer en onderhoud door de gemeente Kerkrade, ProRail B.V. en Waterschap Limburg. Het ontwerpbesluit lag op grond van artikel 3:11, lid 4 juncto 3:16 lid 1 Awb, gedurende de periode van 22 juli tot en met 8 september 2022 voor eenieder ter inzage. De termijn was met één week verlengd in verband met de zomervakantie. Het ontwerpbesluit kon digitaal op de website <https://www.kerkrade.nl/nabo> worden geraadpleegd en er kon een afspraak worden gemaakt met het vakloket Bouwen, Wonen en Leefomgeving van Domein Stad om de stukken analoog in te zien.

In voornoemde periode zijn twee zienswijzen tegen het ontwerpbesluit bij het college van B&W ingediend. Het betreft de volgende zienswijzen:

1. Appellant 1, namens de omwonenden van het geplande voetpad, d.d. 31 augustus 2022, 22i0036511;
2. Appellant 2, namens omwonenden van het geplande voetpad, d.d. 8 september 2022, 22i0045358;

B. Beantwoording zienswijzen

In dit hoofdstuk worden de zienswijzen inhoudelijk beantwoord. Eerst wordt (een samenvatting van het onderdeel van) de zienswijze beschreven met daarna de beantwoording.

Zienswijze appellant 1.

Inhoud reactie:

Heeft opmerkingen over de noodzaak over het afsluiten van de NABO aan de Meuserstraat. De afsluiting is niet gebaseerd op een grondige analyse van de situatie ter plaatse (of er ongelukken hebben plaatsgevonden, telling van het aantal gebruikers van de overweg, geluidsmeting van naderende trein, meting van de geluidsoverlast van eventuele te nemen maatregelen etc.). De noodzaak is gebaseerd op een aanname. Door de gemeente is verzuimd om een eigen oordeel te vormen over de aard en omvang van het probleem. Niet beoordeeld is in hoeverre de door ProRail aangedragen feiten en argumenten in deze specifieke situatie bepalend zijn om tot sluiting over te gaan.

Reactie gemeente:

In de afgelopen jaren hebben in Nederland diverse dodelijke ongelukken plaatsgevonden bij onbeveiligde spoorwegovergangen. De minister van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) heeft daarom in 2017 besloten om alle onbeveiligde spoorwegovergangen in Nederland te sluiten. Het ministerie heeft afgesproken om uiterlijk in 2023 alle onbeveiligde spoorwegovergangen aan te pakken. De twee

NABO's in de gemeente Kerkrade, Torenstraat in Eygelshoven en Meuserstraat in Haanrade, liggen op gevaarlijke plekken in onoverzichtelijke bochten. De urgentie is groot om deze overgangen vóór 2023 te saneren door het spoor beter te beveiligen mede als gevolg van de elektrificatie en uitbreiding van de spoorcapaciteit in opdracht van de provincie Limburg voor het rijden van de drielandentrein tussen Luik-Heerlen-Aken. Dat de gemeente een eigen oordeel vormt over dit vraagstuk is dan ook overbodig.

Inhoud reactie:

Voor het plan om een wandelpad aan te leggen rondom het weiland (kadastraal P1302) wordt het volgende opgemerkt:

- Veiligheid.
De gemaakte keuze om geen actieve beveiliging te realiseren (bellen en/of lichtsignalen) bij de huidige NABO is ondergeschikt aan de overlast/gevoel van onveiligheid bij de bewoners Meuserstraat.
- Toename van onveiligheid.
Dit is reëel bij de aanleg van een pad. Bij omwonenden van het wandelpad leeft de angst dat het pad door drugstoeristen vanuit Duitsland gebruikt zal worden als sluiproute en dat daardoor de aan het drugsgebruik gerelateerde criminaliteit in Haanrade, op de Meuserstraat zal toenemen.
- Parkeerproblematiek.
Als een pad wordt aangelegd zal het huidige tekort van parkeerplaatsen verder toenemen omdat de meeste wandelaars met de auto zullen komen en aan de Meuserstraat zullen parkeren. Parkeren zal op de trottoirs gemeengoed worden waardoor voetgangers naar de rijweg zullen moeten uitwijken hetgeen tot gevaarlijke situaties zal leiden op de druk bereden Meuserstraat.

Reactie gemeente:

Veiligheid.

Het rinkelen van de bellen zorgt voor geluidsoverlast voor omwonenden. Bovendien kost deze oplossing relatief veel geld (techniek en onderhoud) en het risico op ongelukken, hoewel kleiner, blijft bestaan. In de toekomst streeft ProRail naar nul gelijkvloerse kruisingen. Voor Kerkrade wordt gekozen voor ongelijkvloerse oversteekmogelijkheden, in dit geval een nieuwe tunnel voor voetgangers en onderhoudsvoertuigen onder het spoortalud ter hoogte van de Torenstraat en het opnieuw in gebruik nemen van de bestaande spoorwegonderdoorgang (veetunnel) aan de achterzijde van het perceel tussen de woningen Meuserstraat met huisnummers 48 en 58 te Haanrade (gemeente Kerkrade).

Toename van onveiligheid.

Bij de aanleg en inrichting van het wandelpad wordt rekening gehouden met de zorgen van de omwonenden aan de Meuserstraat. Tijdens de bewonersavond op 29 juni en behandeling in de commissie GEZ op 6 juli en in de raad op 14 juli is door de verantwoordelijke wethouder aangegeven dat de zorgpunten worden meegenomen bij de aanleg van het wandelpad. Daartoe hebben in september diverse huisbezoeken plaatsgevonden en is een bewonersavond op 21 september gehouden. Er zullen maatregelen worden genomen om hinder en (het gevoel van) onveiligheid zoveel mogelijk weg te nemen. Zo zullen er afsluitbare poorten worden geplaatst waarbij het wandelpad tussen zonsondergang en -opkomst niet toegankelijk zal zijn. Verder zullen veerasters worden geplaatst, wordt het pad omheind en worden (meidoorn)hagen aangeplant. Ook zal de gemeente afspraken maken met de omwonenden over het pad bij eventuele klachten en meldingen om snel en adequaat op te treden. Als voorbeelden worden genoemd een jaarlijkse schouw van het pad en evaluatie met de omwonenden.

Parkeerproblematiek.

De parkeerdruk ter hoogte van de Meuserstraat, tussen de kruisingen Haanraderweg en Meinweidestraat (tegenover café Oad Haander), is recentelijk onderzocht. Met de bouw van de acht woningen aan de Meuserstraat en Haanraderweg vorig jaar zijn diverse parkeerplaatsen langs de Meuserstraat verdwenen. Desondanks is de gemeente van mening dat er (overdag) voldoende parkeervoorzieningen in de omgeving zijn voor de bezoekers van naar het Wormdal. Met enkele bewoners is de mogelijkheid van extra parkeerplaatsen besproken. Daarbij wordt gedacht aan het realiseren van parkeervoorzieningen langs de Haanraderweg. De bewoners aan de Haanraderweg (231 t/m 245, oneven nummers) zullen worden betrokken bij de eventuele uitwerking van deze optie.

Inhoud reactie:

Tijdens de bewonersavond op 29 juni heeft de gemeente aangegeven dat deze punten niet zijn meegenomen bij de afweging van de mogelijke alternatieve toegangsroutes. Op basis van bovenstaande argumenten zijn wij niet eens met de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan het ontwerp-onttrekkingsbesluit. Enerzijds wordt gemeenschapsgeld onnodig uitgegeven en anderzijds worden de belangen van verschillende burgers niet evenredig gewogen. Gevraagd wordt om het ontwerpbesluit te herzien. De volgende aanpak wordt voorgesteld:

- Eerste en vooral zicht krijgen op de hoogte van de daadwerkelijke kans dat bij de huidige NABO een ongeluk kan plaatsvinden. Hiervoor moet het college een onafhankelijke professionele risico-evaluatie laten uitvoeren van de situatie ter plaatse;
- De huidige overweg niet af te sluiten maar additionele maatregelen nemen om meer bewustwording te creëren. Met de relatief geringe aanpassingen kan het vereiste veiligheidsniveau worden gerealiseerd.
- Geen nieuw pad aan te leggen maar gebruik te maken van het bestaande (struin)pad van de Grenz- strasse in Herzogenrath in combinatie met de erfdienstbaarheid op de grondstrook P85 voor het onderhoudsverkeer van ProRail en het waterschap. Door dit alternatief af te doen als niet haalbaar getuigt van een weinig serieuze houding door de gemeente.

Verzocht wordt om het voorliggende besluit te heroverwegen. Appellant is bereid om de zienswijze nader toe te lichten.

Reactie gemeente:

Zoals eerder is vermeld heeft het Ministerie van I&W een besluit genomen dat alle NABO's in Nederland moeten worden gesaneerd, waaronder de NABO aan de Meuserstraat-Wormvoetpad. Er wordt geen uitzondering gemaakt. Het uitvoeren van een risico-evaluatie heeft geen nut en zal de gemeente daarom ook niet laten uitvoeren.

In 2019 zijn met diverse omwonenden en het IVN Kerkrade de alternatieve beveiligingen van de spoorwegovergangen in Duitsland bezocht (Rimbürgerwald en Finkenrath). Dit heeft niet geleid tot een aanpassing en is zodanig bij de overwegingen in het ontwerpbesluit ook opgenomen. Additionele maatregelen voor de NABO zijn niet mogelijk. Er gelden uniforme en strenge veiligheidseisen voor spoorwegovergangen.

Een grensoverschrijdend (struin)pad vanaf de Grenzstraße in Herzogenrath naar de spoorbrug over de grensrivier de Worm is inderdaad aanwezig. Het is echter van belang dat ook de Nederlandse zijde van de Worm in Haanrade toegankelijk blijft voor wandelaars, maar ook voor de onderhoudsvoertuigen van gemeente, ProRail B.V. en Waterschap Limburg. Verder zouden de bewoners in Haanrade veel verder moeten omlopen om in het Wormdal te komen; ruim 2,2 km vanaf de huidige onbewaakte overweg. De dichtstbijzijnde locatie om in het Wormdal te komen, ligt een stuk noordelijker, de

Wolfsweg in Eygelshoven, op ruim 1,3 km vanaf NABO. Met andere woorden de huidige optie voor een wandelpad naar bestaande spoorwegovergang (veetunnel) is het beste alternatief.

Rekening houdend met het zwaarwegende belang om de NABO aan de Meuserstraat te saneren en de beantwoording van de zienswijze wordt het besluit om af te zien van de onttrekking van de NABO niet heroverwogen.

Zienswijze appellant 2.

Inhoud reactie:

Niet tegen het sluiten van de NABO maar tegen de aanleg van een pad achter de tuinen van de woningen aan de Meuserstraat. Verzoekt om de sluiting van de NABO los te koppelen van het geplande voetpad.

Reactie gemeente:

In het ontwerpbesluit is onder lid II expliciet opgenomen dat "het besluit in werking te laten treden zodra de nieuwe route naar de bestaande spoorwegonderdoorgang aan de Meuserstraat gereed is en in gebruik wordt genomen, waarmee de toegankelijkheid van het Wormdal wordt gewaarborgd". Het gemeentebestuur van Kerkrade heeft vanaf het beging aan ProRail B.V. kenbaar gemaakt dat alleen bij een alternatieve route de NABO kan worden opgeheven. Het is namelijk van belang dat het zuidelijk deel van het Wormdal aan de Nederlandse zijde vanuit Haanrade toegankelijk blijft. Het besluit wordt daarom niet aangepast c.q. losgekoppeld van het geplande voetpad van de Meuserstraat naar de bestaande spoorwegonderdoorgang (veetunnel).

Inhoud reactie:

Voor de realisatie van het voetpad worden gronden geruimd, waaronder perceel P695 met een woonbestemming dat in eigendom is van de gemeente. Er moet echter ruimte worden geboden om aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen naar een onroerende zaak, vanuit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en het geschiktheidsbeginsel. De gemeente is in deze niet open en transparant.

Reactie gemeente:

Het is correct dat de gemeente in beginsel gehouden is om bij gronduitgifte mededingsruimte te bieden als er meerdere potentiële gegadigden zijn. In het onderhavige geval is er echter op basis van objectieve, toetsbare en redelijke criteria maar één serieuze gegadigde die voor een grondoverdracht in aanmerking komt. Betrokkene heeft een grondpositie in het betreffende gebied en de gemeente heeft deze grond specifiek en dringend nodig met het oog op haar publieke taak, te weten het zorgen voor de toegang tot het Wormdal door de aanleg van een nieuw voetpad. De grond is daarbij ingezet als ruilmiddel.

In de overeenkomst met betrokkene is opgenomen dat op het smalle perceel geen woning mag worden gebouwd. Het perceel mag alleen als tuin worden gebruikt. Bij de vaststelling van het gemeentelijke Omgevingsplan wordt dit planologisch vastgelegd.

Inhoud reactie:

De bewoners aan de Meuserstraat maken zich zorgen over natuur, landschap en de leefomgeving. Gevraagd wordt of er een stikstofonderzoek moet worden verricht i.v.m. de aanleg van het voetpad, o.a. met aan- en afvoer van 480 m² grond, in een zeer kwetsbaar drassig gebied met zware containerwagens en graafmachines.

Ook is voor het afgraven van grond om het voetpad aan te leggen een archeologisch bodemonderzoek nodig.

Reactie gemeente:

ProRail B.V. heeft diverse ecologische onderzoeken laten uitvoeren in het gebied tussen de Meuserstraat en de bestaande spoorwegonderdoorgang (veetunnel). Voor de aanleg- en bouwwerkzaamheden worden de adviezen opgevolgd en wordt wettelijk voldaan (aanvraag ontheffing) om de belangen van natuur, landschap en leefomgeving te waarborgen.

Voor de aanleg van een voetpad zal 40 cm worden afgegraven om een half verharding aan te brengen. Er zal inderdaad grond vrijkomen en afgevoerd moeten worden. Voor de aanleg van het voetpad wordt een vergunning aangevraagd met de wettelijk verplichte onderzoeken. Deze zullen onderdeel uitmaken van de vergunningaanvraag. De aanvraag met stukken worden ter inzage gelegd.

Inhoud reactie:

Op 16 mei 2022 hebben wij kunnen lezen dat de nieuwe raad voornemens is om het Wormdal aan de Nederlandse zijde Natura 2000 status te geven. Hierbij vragen wij ons af op het 3 meter brede voetpad in deze visie past.

Reactie gemeente:

In het coalitieakkoord "Samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade!" van 16 mei 2022 is inderdaad opgenomen dat de gemeente voornemens is om zich in te spannen om voor het Wormdal de Natura 2000 status te verkrijgen. Door het gemeentebestuur zijn nog geen concrete stappen gezet voor een aanvraag bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Daarbij merken wij op dat dit een bevoegdheid van de minister is om gebieden aan te wijzen voor Natura 2000. Mocht het Wormdal aan de Nederlandse zijde in de toekomst hiervoor in aanmerking komen, dan zal hiervoor een uitgebreide procedure moeten worden gevolgd. Wij verwijzen u naar de site van de rijksoverheid voor natuur: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natura-2000>.

Het aan te leggen pad is twee meter breed met aan weerszijden van het pad ruimte van 0,5 meter om een (meidoorn)haag aan te planten en/of afrastering aan te brengen met de aangrenzende percelen (tuinen en weiland). Daarnaast is de verwachting dat met de aanleg van het nieuwe voetpad ten opzichte van de huidige onbewaakte overweg aan de Meuserstraat de situatie voor natuur en landschap sterk zal verbeteren. Het pad is alleen bedoeld voor wandelaars en 's-avonds niet toegankelijk waardoor de recreatiedruk in het Wormdal zal afnemen. Verder zal het aanplanten van 350 tot 500 meter aan nieuwe hagen (o.a. meidoorn) een bijdrage leveren aan de biodiversiteit in het nu agrarische gebied met alleen grasland.

Inhoud reactie:

Er is geen onderzoek gedaan naar de overlast die een voetpad direct achter de tuinen van de omwonenden met zich mee zal brengen. Tevens is niet in kaart gebracht wat de invloed zal zijn qua veiligheid in het gebied en op de aangrenzende woningen. In het uitvoeringsplan "Integrale Veiligheid 2021" wordt het gebied expliciet genoemd als buurt waar veel woninginbraken gepleegd worden. Wij verzoeken u daarom het ontwerpbesluit aan te passen en het voetpad uit dit besluit te nemen.

Reactie gemeente:

Bij de inrichting van het pad worden de omwonenden betrokken voordat de vergunning wordt aangevraagd. De gemeente heeft contact opgenomen met de bewoners die hun tuin, weiland hebben grenzen aan het aan te leggen pad en hen in september bezocht. Daarbij zijn de wensen en behoeften in beeld gebracht en wordt maatwerk geboden. Daarnaast is op 21 september een bewonersavond gehouden voor de omwonenden aan de Meuserstraat. De locatie van het aan te leggen pad is bezocht. Er zijn punten verzameld voor de aanleg en inrichting van het voetpad. Door het voetpad af te rasteren en aan te planten met een (meidoorn)haag, het aanbrengen van elektronische poorten die tussen zonsondergang en -opkomst zijn afgesloten wordt de toegankelijkheid beperkt en hiermee wordt de veiligheid voor de omgeving gewaarborgd dan wel

verbeterd. Zoals eerder is opgemerkt zal het ontwerpbesluit niet worden aangepast en de koppeling met de aanleg van het voetpad worden gehandhaafd.

Rekening houdend met het zwaarwegende belang om de NABO aan de Meuserstraat te saneren en de beantwoording van deze zienswijze leidt dit niet tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

C. Resumerend

De twee ontvangen zienswijzen zijn ontvankelijk; zijn binnen de gestelde termijn ingediend met de gegevens van de appellant. De voorgaande beantwoording van de zienswijzen leidt niet tot heroverweging of wijzing van het "Ontwerp-onttrekkingsbesluit onbewaakte spoorwegovergang Meuserstraat-Wormvoetpad, gelegen tussen huisnummers Meuserstraat 126 en 128 te Kerkrade". De zienswijzen zijn ongegrond.